



רשומות

# הצעות חוק

2 בפברואר 1981

1507

כ"ח בשבט התשמ"א

צמוד

145

חוק לתיקון פקודת פשיטת הרגל, התשמ"א—1981.

## מבוא

בשנת 1914 הוחק החוק הבריטי שעליו מבוססת פקודת פשיטת הרגל. על אף התמורות הרבות שחלו מאז בתחומי ההברה והכלכלה, השינויים שהוכנסו עד עתה לפקודה אין בהם כדי לבטא את התמורות ההן ואת התנאים והנסיבות המיוחדים לישראל. בתחילת 1975 מינה שר המשפטים ועדה שתפקידה להציע עקרונות להקיקה חדשה בעניני פשיטת רגל. ועדה זו, בראשותו של שופט בית המשפט המחוזי בתל-אביב מר יוסף הריש, הגישה את המלצותיה לשר המשפטים במאי 1977.

בתחילת 1976 מינה שר המשפטים ועדה מייעצת לבדיקת הצעה לנוסח חדש לפקודת פשיטת הרגל, בראשותו של שופט בית המשפט המחוזי בירושלים מר יהודה וייס. במהלך הדיונים בנוסח החדש הציעה הועדה מספר תיקונים לפקודה הקיימת, שלא ניתן היה לעשותם במסגרת נוסח חדש.

ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, בתוקף סמכותה לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, קבעה ביום ט"ו באב התש"ם (29.7.1980) נוסח חדש לפקודת פשיטת הרגל, ותחילתו היתה ביום א' בכסלו התשמ"א (9.11.1980).

החוק המוצע בזה מובא כתיקון לנוסח החדש. גובשו בו עיקרי ההמלצות של שתי הועדות והוספו מספר תיקונים שהצורך בהם התעורר תוך עבודתו היומיומית של הכונס הרשמי.

בהוראות פקודת החברות לענין פירוק מצויים סעיפים רבים שהם בתכנם ובנוסחם לסעיפי פקודת פשיטת הרגל. בסוף החוק מוצע לתקן הוראות אחדות של פקודת החברות במקביל לתיקונים המוצעים בפקודת פשיטת הרגל.

**חוק לתיקון פקודת פשיטת הרגל, התשמ"א-1981**

1. אחרי סעיף 19 לפקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980<sup>1</sup> (להלן — הפקודה), יבוא:

19א. (א) חייב שנתקיימו בו כל אלה בטרם ניתן צו כינוס נגדו רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לאשר הצעת פשרה או הסדר שלו עם נושיו:

"פשרה או הסדר לפני צו כינוס"

- (1) חובותיו עולים על עשרה אלפים שקלים או על סכום אחר שנקבע;
- (2) הכושר מגיע כדי תשלום 50% מחובותיו;
- (3) מספר נושיו הוא לפחות שלושה.

(ב) לבקשה יצרף החייב —

- (1) את הצעת הפשרה או ההסדר, בצירוף תצהירו שאינו יכול לשלם את כל חובותיו מיד;
- (2) דין וחשבון על חובותיו ורכושו בציון סיבת הגרעון;
- (3) פירוט הערבויות לביצוע ההצעה תוך ששה חדשים מיום אישורה.

(ג) בית המשפט רשאי להטיל על הכונס הרשמי תפקידים שנקבעו בכל הנוגע לטיפול בהצעה לפי סעיף זה, ולהורות על כינוס אסיפות נושים לשם דיון בה.

(ד) הוראות סימן ג' יחולו על הצעה לפי סעיף זה בשינויים המחוייבים ובשינוי זה: בסעיף 35(1), במקום "25%" קרי "50%".

תיקון סעיף 21

2. בסעיף 21 לפקודה —

- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "כונס זמני, מינויו ושכרו";
- (2) האמור בסעיף יסומן (א), ובו, אחרי "הכונס הרשמי" יבוא "או אדם מתאים אחר";
- (3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
 

"(ב) השר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע כללים —

**דברי הסבר**

סעיף 21 לפקודה ענינו כונס נכסים זמני והוא קובע לאמור:

סעיף 2

"21. משחוגשה הבקשה רשאי בית המשפט, אם בוכח שיש צורך לעשות כן להגנת הנכסים, למנות את הכונס הרשמי, עוד לפני מתן צו הכינוס, להיות כונס זמני של נכסי החייב או חלק מהם ולהורות לו להתניק באותם נכסים מיד."

כיום יכול חייב להציע פשרה או הסדר עם נושיו רק לאחר שניתן עליו צו כינוס (סעיף 33 לפקודה). על פי הסעיף המוצע תינתן אפשרות לאנשים פרטיים ולשותפויות המתקשים לפרוע את חובותיהם, להגיע להסדר עם נושיהם גם בלי ליוזם תחילה הליך פשיטת הרגל, וזאת בדומה לאפשרות הקיימת כיום בסעיף 117 לפקודת החברות לגבי חברות המבקשות להימנע מפירוק.

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 34, עמ' 637.

הצעות חוק 1507, כ"ח בשבט התשמ"א, 2.2.1981.

- (1) בדבר דרך מינויו של כונס זמני שאיננו הכונס הרשמי ודרך הדיון של בית המשפט בהצעות שהובאו לפניו לענין זה; בכללים האמורים ייקבעו תנאי הכשירות למינוי ותנאים אחרים שכונס זמני חייב למלא לצורך מינויו;
- (2) בדבר שכרו והוצאותיו של כונס זמני לפי פסקה (1).

3. בסעיף 24 לפקודה — תיקון סעיף 24

- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "פרסום צו כינוס ואסיפת נושים";
- (2) אחרי "צו כינוס" יבוא "ואם הוחלט על כינוס אסיפה כללית של נושים כאמור בסעיף 26 — גם על מועד האסיפה".

4. בסעיף 26 לפקודה — תיקון סעיף 26

- (1) בסעיף קטן (א), במקום "אחרי מתן צו כינוס נגד חייב תתקיים בהקדם ככל האפשר" יבוא "בתאריך שנקבע תתקיים";
- (2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) היה הכונס הרשמי סבור כי בנסיבות הענין אין בקיום אסיפת הנושים משום תועלת להליכי פשיטת הרגל, רשאי הוא להחליט שלא לקיימה".

5. במקום סעיפים 27 עד 29 לפקודה יבוא: החלפת סעיפים 27 עד 29

27. ניתן צו כינוס, רשאי הכונס הרשמי, אם מצא צורך בכך, לפנות לבית המשפט בבקשה לערוך חקירה פומבית של החייב.
- "בקשה לחקירה פומבית"

#### דברי הסבר

אם ראוי להכריז שהחייב פושט רגל, ומה דרך הטיפול בנכסי החייב בכלל.

(ב) הוראות התוספת הראשונה יחולו על הזימון וההליכים של אסיפת הנושים הראשונה ושל אסיפותיהם שלאחר מכן.

- (1) מוצע כי בכל מקרה שבו סבור הכונס הרשמי שקיום אסיפת נושים מיד לאחר מתן צו הכינוס או בכל מועד אחר לאתר מכן לא יתרום תרומה ממשית לקידום הליכי פשיטת הרגל או לסיימם, יהיה רשאי להחליט שלא לקיים אסיפה כזו באותו מועד או בכלל.
- (2) מוצע לבטל סעיף קטן (2) לאור ההצעה שבסעיף 56 להלן, שלפיה הוראות התוספת לפקודה ייכללו בתקנות רגילות שיחליפו אותן, ועד להחלפה יהיה לתוספות מעמד של תקנות רגילות.

סעיפים 27 עד 29 לפקודה ענינם "חקירה פומבית, מועדה והמשתתפים בה" והם קובעים לאמור:

"27. בית משפט שנתן צו כינוס יקיים, באין הוראה אחרת בפקודה זו, ישיבה פומבית לחקירת החייב ביום שיקבע, והחייב יתייצב בישיבה זו ויחקר על התנהגותו, על עסקיו ועל נכסיו.

מדצע שבית המשפט יוכל למנות ככונס זמני לא רק את הכונס הרשמי, אלא גם כל אדם מתאים אחר, וכי שר המשפטים יוסמך לקבוע בכללים את אופן מינויו של כונס נכסים כזה, כשירותיו ושכרו.

סעיף 3 סעיף 24 לפקודה מורה כי "הודעה על מתן צו כינוס תפורסם ברשומות ובעתון בדרך שנקבעה; ההודעה תפרט את שם החייב, מענו ומשלח ידו, יום מתן הצו, בית המשפט שנתנו ותאריך הבקשה". הצורך בפרסום אסיפת הנושים הראשונה נקבע בתוספת הראשונה לפקודה (שלהלן בסעיף 56 מוצע לקבוע את הוראותיה בתקנות). לשם ייעול מוצע לאחד את שני הפרסומים, מה גם שבסעיף 4 להלן מוצע שאסיפה כזו לא תכונס כלל אם לדעת הכונס הרשמי לא יהיה בה משום תועלת.

סעיף 4 סעיף 26 לפקודה ענינו אסיפת נושים ראשונה, והוא מורה לאמור:

"26. (א) אחרי מתן צו כינוס נגד חייב תתקיים בהקדם ככל האפשר אסיפה כללית של נושים (בפקודה זו — אסיפת הנושים הראשונה) כדי לשקול אם יש לקבל הצעת פשרה או הסדר או

- עריכת החקירה 28. החליט בית המשפט לערוך את החקירה, יקבע את מועדה והחייב יתייצב באותו מועד ויחקר על התנהגותו, עסקיו ונכסיו.
- המשתתפים בחקירה 29. בית המשפט, הכונס הרשמי, הנאמן — אם נתמנה כזה — וכן כל נושה שהגיש תביעה, או נציגו שהורשה לכך בכתב, רשאים בחקירה לשאול את החייב בדבר עסקיו, נכסיו ונכסיו בני משפחתו ובדבר סיבות כשלונו.
6. בסעיף 30 לפקודה, בסעיף קטן (ב), במקום "וייחתמו בידי החייב" יבוא "ייחתמו ביד החייב וכן יחתום עליהם בית המשפט; סירב החייב לחתום, יירשם הדבר בדברי החקירה".
7. סעיף 31 לפקודה — בטל.
8. לפני סעיף 33 לפקודה, במקום "סימן ג': פשרה או הסדר" יבוא "סימן ג': פשרה או הסדר אחרי צו כינוס".
9. במקום סעיף 33 לפקודה יבוא: "הצעת החייב 33. ניתן צו כינוס, והחייב או אדם אחר במקומו או במקום עזבונו רוצה להציע פשרה לפרעון חובותיו או הסדר לעסקיו, יגיש לכונס

**דברי הפבר**

**סעיף 6** סעיף 30 לפקודה מורה לאמור: "30. (א) החייב יחקר בשבועה וחייב לענות על כל שאלה ששאל בית המשפט או שנשאלה ברשותו. (ב) דברי החקירה יירשמו ככל שביט המשפט ימצא לנכון, ויקראו בפני החייב או שהחייב יקראם בעצמו, וייחתמו ביד החייב; הרישום יהיה פתוח לעיונו של כל נושה בזמנים סבירים, ובאין בפקודה זו הוראה אחרת לענין זה יוכל לשמש ראיה נגד החייב".

מוצע שבית המשפט יאשר את הפרושוקול בחתימתו ויציין אם סירב החייב לחתום.

**סעיף 7** סעיף 31 לפקודה, שמוצע לבטלו, ענינו "סיום החקירה", וזו לשונו: "31. ראה בית המשפט כי עסקיו של החייב נחקרו במידה מספקת, יודיע בצו שהחקירה נסתיימה, אך לא יתן צו כאמור אלא לאחר היום שנקבע לאסיפת הנושים הראשונה".

הביטול המוצע דרוש לאור המוצע בסעיפים 4 ו-5 לעיל.

**סעיפים 8 ו-9** סעיף 33 לפקודה ענינו "הצעת החייב" לפשרה או להסדר, והוא קובע לאמור: "33. חייב הרוצה להציע פשרה לפרעון חובותיו

28. החקירה תתקיים, בהקדם ככל שגות לקיימה, לאחר עבור המועד להגשת דרישה החייב על מצב עסקיו; בית המשפט רשאי לדחות המשך חקירה.

29. (א) כל נושה שהגיש תביעה, או נציגו שהורשה בכתב, רשאי בחקירה לשאול את החייב בדבר עסקיו ובדבר סיבות כשלונו.

(ב) הכונס הרשמי ישתתף בחקירת החייב, וברשותו המיוחדת של בית המשפט יוכל עורך דין לייצגו למטרה זו.

(ג) נאמן שנתמנה לפני תום החקירה רשאי להשתתף בה.

(ד) בית המשפט רשאי לשאול את החייב ככל שימצא לראוי".

הנסיון הוכיח שברוב המקרים אין חקירתו הפומבית של החייב בבית המשפט מביאה כל תועלת, וניתן להסתפק בחקירה המוקדמת שעורך הכונס הרשמי במשרדו ולחסוך בכך מזמנו של בית המשפט. מוצע, איפוא, שבמקום החובה המוחלטת לקיים חקירה פומבית המוטלת היום, תיערך חקירה כזו רק אם יהיו הכונס הרשמי ובית המשפט סבורים כי לטובת הענין יש לקיימה בבית המשפט.

בעקבות תיקון זה יימחקו הוראות הפקודה הקושרות פעולות אחרות למועד סיומה של החקירה הפומבית.

הרשמי, תוך מועד שקבע הכונס, הצעה בכתב המכילה את תוכן הפשרה או ההסדר ופרטי הערובות שהוא מציע.

10. בסעיף 34 לפקודה, בסעיף קטן (א) — תיקון סעיף 34

- (1) המלים "ולפני סיום חקירתו הפומבית של החייב" — יימחקו;
- (2) במקום "ושלושה רבעי ערך" יבוא "ורוב ערך".

11. בסעיף 35 לפקודה — תיקון סעיף 35

- (1) בסעיף קטן (א), הסיפה המתחילה במלים "הבקשה לא תישמע" — תימחק;
- (2) בסעיף קטן (ז), במקום הסיפה המתחילה ב"25%" יבוא:  
"השיעורים המפורטים להלן על כל חוב לא מובטח שהוא בר תביעה כלפי נכסי החייב בשעה שהובאה הצעה לאישור בית המשפט:  
35% — אם הפשרה הוצעה תוך שנה מיום צו הכינוס;  
45% — אם הוצעה כעבור שנה ובטרם עברו שנתיים מיום הצו;  
55% — אם הוצעה כעבור שנתיים ובטרם עברו שלוש שנים מיום הצו;  
65% — אם הוצעה כעבור שלוש שנים ובטרם עברו ארבע שנים מיום הצו;  
100% — אם הוצעה כעבור חמש שנים או יותר מיום הצו, —

אולם רשאי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפורטו ויירשמו, לקבוע אחוזים אחרים או תקופות אחרות מאלה שפורטו בסעיף קטן זה."

#### דברי הסבר

לפסקה (2): נוסח סעיף 35(1) הוא כלהלן:

"(1) הוכחו עובדות שלפיהן היה על בית המשפט, אילו הוכרו החייב פושט רגל, לא ליתן לו הפטר, או להתלות את הפטרו או להתנותו בתנאים, יסרב בית המשפט לאשר את הצעה, וזאת אם יש בה ערובה סבירה שישולמו מיד או בזמן קרוב 25% על כל חוב לא מובטח שהוא בר תביעה כלפי נכסי החייב בשעה שהובאה הצעה לאישור בית המשפט."

מוצע שהשיעור המינימלי של החובות שעל החייב להתחייב בתשלומו לצורך הצעת פשרה, במקרה שהוכחו עובדות שבגללן היה על בית המשפט לסרב לשחרר את החייב בפשיטת רגל, יועלה מ-25% הקיים כיום ל-35%, וזאת אם הפשרה הוצעה תוך שנה מיום צו הכינוס. שיעור זה יועלה בהדרגה ב-10% נוספים בכל שנה נוספת של קיום הצו, ולאחר עבור חמש שנים ממתן הצו תאושר הצעת פשרה רק אם יוצע תשלום 100% מכלל החובות. עם זאת, מוצע כי בנסיבות מיוחדות יוסמך בית המשפט לקבוע אחוזים שונים או תקופות אחרות לעגין זה.

או הסדר לעסקיו, יגיש לכונס הרשמי, תוך ארבעה ימים לאחר שהגיש דו"ח על מצב עסקיו או תוך מועד לאחר מכן שקבע הכונס, הצעה בכתב התרומה בידו המכילה את תוכן הפשרה או ההסדר שברצונו להגיש לעיונם של נושיו ופרטי הערוך בות או הערבים שהוא מציע."

מוצע שגם עובדו בפשיטת רגל יוכל להגיע להסדר פשרה עם נושיו על דרך ההסדר הקיימת כיום רק לגבי חייב בעודו בחיים. כמו כן מוצע שלא להגביל את מועד ההגשה לארבעה ימים בלבד. תיקון הכותרת בסעיף 8 דרוש לשם הבחגה מהכותרת בסעיף 1 לעיל.

סעיף 10 לפסקה (1): התיקון המוצע דרוש לשם תיאום עם התיקון המוצע בסעיף 5 לעיל.

לפסקה (2): מוצע שלשם קבלת הצעת פשרה תספיק הסכמתם של רוב הנושים המהווים רוב רגיל בלבד של ערך החובות, במקום הרוב של שלושה רבעים הדרוש כיום.

סעיף 11 לפסקה (1): גם תיקון זה מוצע בעקבות התיקון בסעיף 5 לעיל.

12. במקום סעיף 42 לפקודה יבוא:

החלפת סעיף 42

42. ניתן על חייב צו כינוס והחליטו הנושים בהחלטה רגילה באסיפתם שהחייב יוכרו פושט רגל, או שלא קיבלו כל החלטה או לא נתכנסו, או שפשרה או הסדר לא אושרו לפי סימן ג' תוך מועד שקבע בית המשפט, יכריזו בית המשפט בצו שהחייב פושט רגל, ומשעשה כך יהיו נכסי פושט הרגל ניתנים לחלוקה בין נושיו ויוקנו לנאמן."

"צו הכרזה על פשיטת רגל

13. בסעיף 43 לפקודה, אחרי "ובעתון" יבוא "יומי".

תיקון סעיף 43

14. במקום סעיפים 44 עד 47 לפקודה יבוא:

החלפת סעיפים 44 עד 47

44. עם הכרזת פשיטת רגל נגד החייב, יהיה הכונס הרשמי, מכוח משרתו, נאמן על נכסיו, ויוסיף לפעול כך עד שהוא או אדם אחר יתמנה ויוכל לפעול כנאמן.

"הכונס הרשמי כנאמן

45. (א) משהוכרו חייב פושט רגל, או שהחליטו הנושים שיוכרו כך, רשאים הנושים להחליט להציע אדם מתאים להיות נאמן על נכסי פושט הרגל; הכונס הרשמי יודיע לבית המשפט על החלטתם.

מינוי נאמן

דברי הסבר

בהחלטה רגילה למנות אדם מתאים, מתוכם או שלא מתוכם, להיות נאמן על נכסי פושט הרגל, ויכולים הם בהחלטה כאמור להניח את המינוי לועדת הבקורת האמורה להלו.

(ב) הוכרו החייב פושט רגל אחרי שנת-קיימה אסיפת הנושים הראשונה ולא נתמנה נאמן לפני ההכרזה, יומן הכונס מיד אסיפת נושים לשם מינוי נאמן.

(ג) מי שהועבר מהיות נאמן על נכסי פושט רגל מסיבת התנהגות רעה או רשלנות, יראוהו כאדם שאינו מתאים להיות נאמן.

(ד) הנושים רשאים למנות יותר מאדם אחד להיות נאמן, ואם עשו כך יקבעו אם מעשה שיש חובה או רשות לעשותו ייעשה בידי כל הנאמנים או בידי אחד או אחדים מהם, אולם לענין פקודה זו ייקרא לכולם "נאמן" ויהיו מחזיקים את נכסי פושט הרגל יחד.

(ה) הנושים רשאים גם למנות בני אדם לשמש נאמנים בזה אחרי זה, כל אימת שהקודם לחברו ברשימה יסרב לקבל את המינוי או לא יתן ערובה, או שהכונס הרשמי לא יאשר את מינויו.

ערובה ואישור

45. (א) מי שנחמנו נאמנים יתנו ערובה, בדרך שנקבעה, להנחת דעתו של הכונס הרשמי,

סעיף 12 לפקודה ענינו צו הכרזה על פשיטת רגל, הוא מורה לאמור:

42. ניתן על חייב צו כינוס והחליטו הנושים בהחלטה רגילה, באסיפת הנושים הראשונה או באחד מהמשכיות, שהחייב יוכרו פושט רגל, או שלא קיבלו כל החלטה או לא נתכנסו, או שפשרה או הסדר לא אושרו לפי פקודה זו תוך ארבעה עשר ימים אחרי סיום חקירתו הפומבית של החייב או תוך מועד אחר שהרשה בית המשפט, יכריזו בית המשפט בצו שהחייב פושט רגל, ומשעשה כך יהיו נכסי פושט הרגל ניתנים לחלוקה בין נושיו ויוקנו לנאמן."

התיקונים המוצעים בסעיף זה הם טכניים ובאים לשם תיאום עם הוראות סעיפים 4 ו-5 לעיל לענין אסיפת ראשונה וחקירה פומבית.

בנוסח המקורי של סעיף 43 (משנת 1936) היה מדובר ב"עתון מקומי". מהנוסח החדש הושמטה המלה "מקומי" בהיותה חסרת משמעות במציאות של ימינו. מטרת התיקון המוצע היא להבהיר שהכוונה לעתון יומי בלבד.

סעיפים 44 עד 47 לפקודה, שמוצע להחליפם, קובעים לאמור:

מינוי נאמן מטעם הנושים

44. (א) משהוכרו חייב פושט רגל, או שהחליטו הנושים שיוכרו כך, רשאים הנושים

(ב) לא החליטו הנושים על הצעת מינוי כאמור בסעיף קטן (א), או שהכונס הרשמי מתנגד להצעה זו, יציע הכונס הרשמי לבית המשפט למנות אדם ראוי אחר לתפקיד נאמן.

(ג) בית המשפט ידון בהצעות שהובאו לפניו ויחליט בדבר מינוי הנאמן הראוי.

46. מי שנתמנה נאמן יתן ערובה בדרך שנקבעה; תחילת המינוי תהיה משעת מתן הערובה.

47. השר, באישור ועדת החוקת חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע כללים בדבר דרך מינויו של נאמן ודרך הדיון של בית המשפט בהצעות שיובאו לפניו לענין זה; בכללים האמורים ייקבעו תנאי הכשירות למינוי, תנאים אחרים שנאמן חייב למלא לצורך מינויו ודרך החלוקה של התפקידים בין המועמדים הכשירים למינוי.

15. בסעיף 49 לפקודה, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) ועדת הביקורת תכנס בזמנים כפי שהנאמן, או כל חבר של הועדה, יראה לנחוץ."

#### דברי הסבר

(ב) הנושים, או ועדת הבקורת אם הוסמכה לכך בהחלטה של הנושים, רשאים לאחר מכן להציע נאמן ולבקש מבית המשפט למנותו, ומשאוישר מינויו יבוא הוא במקום האדם שמינה בית המשפט.

#### הכונס הרשמי נאמן

47. (א) לא נתמנה נאמן באחת הדרכים האמורות בסימן זה, יהיה הכונס הרשמי הנאמן.

(ב) הכונס הרשמי לא ישמש נאמן לנכסי פושט הרגל אלא כאמור בפקודה זו.

לשם ייעול ההליכים, מוצע שתהיה לבית המשפט הדעה המכרעת בכל הנוגע לניהול הליכי פשיטת הרגל, לרבות מינוי נאמן ופיטוריו, וזאת בשינוי מהמצב הקיים כיום, שבו נמצאת הדעה המכרעת בנושאים אלה בידי הנושים עצמם, והם מביעים אותה באמצעות החלטת האסיפה הכללית או ועדת הבקורת.

כמו כן מוצע להסמיך את השר לקבוע כללים בדבר דרך מינויו של נאמן וקביעת שכרו, וזאת בעקבות הוראות דומות בסעיפים 162 ו-163 לפקודת החברות, שהוספו בתקון משנת תשל"ה לענין מינויים ושכרם של מפקחי חברות.

15. סעיף 49, שענינו סדרי עבודת ועדת בקורת, קובע בסעיף קטן (א) לאמור:

"(א) ועדת הבקורת תכנס בזמנים שתקבע, ואם לא קבעה – לפחות פעם בחודש, ובנוסף

ומשעשו כן יאשר הכונס שמינויים נעשה כהלכה, ותחילת המינוי תהיה ביום האישור.

(ב) לא יתן הכונס הרשמי אישור כאמור, אם הוא מתנגד למינוי מחמת אחת מאלה:

(1) המינוי לא נעשה בתום לב ברוב ערך הנושים המצביעים;

(2) מי שנתמנה אינו מתאים להיות נאמן;

(3) קשרו או קרבתו של מי שנתמנה אל פושט הרגל או לנכסיו או לנושה פלוני מקשים עליו לפעול ללא פניות לטובת כלל הנושים.

(ג) לפי בקשת רוב ערך הנושים יודיע הכונס הרשמי לבית המשפט על התנגדותו, ובית המשפט יחליט בדבר תקפותה של ההתנגדות.

#### מינוי נאמן כירי בית המשפט

46. (א) לא מינו הנושים נאמן תוך ארבעה שבועות מיום ההכרזה, או שבתום ארבעת השבועות האחרונים היה משא ומתן בדבר פשרה או הסדר תלוי ועומד, יודיע על כך הכונס הרשמי לבית המשפט תוך שבעה ימים לאחר סיום המשא ומתן, אם בסירוב הנושים לקבל את הפשרה או ההסדר ואם בסירוב בית המשפט לאשרם, ובית המשפט ימנה אדם מתאים להיות נאמן על נכסי פושט הרגל.



16. בסעיף 52 לפקודה, במקום "ושלושה רבעי ערך" יבוא "ורוב ערך". תיקון סעיף 52

17. בסעיף 55 לפקודה, בסעיף קטן (א), במקום "מיד" יבוא "בהקדם", ואחרי "בעתון" יבוא "יומי". תיקון סעיף 55

18. אחרי סעיף 57 לפקודה יבוא: הוספת סעיף 57א

57א. משניתן צו כינוס, רשאי בית המשפט לצוות על עיכוב יציאתו של החייב מן הארץ; צו עיכוב היציאה יעמוד בתקפו עד לסיום הליכי פשיטת הרגל, אם לא ביטל אותו בית המשפט קודם לכן.

19. בסעיף 61 לפקודה, האמור בסעיף קטן (ד) יסומן (ג), ובמקום סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) יבוא:

"(ב) בית המשפט יקבע יום לדיון בבקשה, והודעה על כך תישלח, לפחות ארבעה עשר ימים לפני היום שנקבע, לכל מי שהגיש תביעת חוב או שצויין כנושה בדו"ח החייב על מצב עסקיו."

#### דברי הסבר

אולם בתי המשפט נוהגים — עם מתן צו פשיטת הרגל — לצוות גם על עיכוב יציאתו של פושט הרגל מהארץ למשך שנה אחת. בתום השנה יכול פושט הרגל לעזוב את הארץ, בלי שפרע את חובותיו. לשם תיקון מצב זה מוצע להסמיר את בית המשפט — משניתן צו כינוס — להוציא צו עיכוב יציאה, אשר יעמוד בתקפו כל עוד לא נסתיימו הליכי פשיטת הרגל, אלא אם בוטל קודם לכן בידי בית המשפט.

סעיף 19 קובע בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), שמוצע להחליפם, לאמור:

"(ב) בית המשפט יקבע יום לדיון בבקשה, ובלבד שלא תידון עד שתסתיים החקירה הפומבית של פושט הרגל.

(ג) הודעה על יום הדיון תפורסם בדרך שנקבעה ותישלח, לפחות ארבעה עשר ימים לפני היום שנקבע, לכל מי שצויין כנושה בדו"ח החייב על מצב עסקיו."

לאור האמור בסעיף 5 לעיל, מוצע גם כאן להשמיט את הצורך בסיום החקירה הפומבית, שכיום הוא תנאי מוקדם לדיון בבקשת הפטר. כמו־כן מוצע שבמקום לפרסם את מועד הדיון, תישלח הודעה אישית על כך לכל נושי החייב, גם אלה שהגישו תביעת חוב וגם אלה המופיעים בדו"ח החייב על מצב עסקיו.

על כך רשאים הנאמן וכל חבר של הועדה לכנס ישיבה של הועדה כפי שיראו לנכון."

מוצע לאפשר לוועדת הבקורת להתכנס רק במקרה הצורך ולשחררה מהחובה להתכנס מדי חודש.

סעיף 16 סעיף 52, שענינו פשרה או הסדר לאחר הכרות החייב כפושט רגל, קובע לאמור:

"52. משהוכרו החייב פושט רגל רשאים הנושים בכל עת להחליט, ברוב מנין ושלושה רבעי ערך של כל התובעים, לקבל הצעת פשרה לפרעון החובות המגיעים להם בפשיטת הרגל או הצעת הסדר לעסקי פושט הרגל, ומשעשו כן יהיו ההליכים ותוצאותיהם כמו בפשרה או בהסדר לפני התכרות על פשיטת רגל."

גם כאן, כמו בסעיף 10 לעיל, מוצע לאפשר קבלת הצעת פשרה ברוב רגיל של ערך החובות במקום הרוב של שלושה רבעים הדרוש כיום.

סעיף 17 סעיף 55(א) לפקודה קובע כי ביטול הכרות פשיטת רגל יפורסם מיד ברשומות ובעתון. מאחר שהפרסום ברשומות ובעתון נעשה במרוכז, כך שלא תמיד הוא מיידי, מוצע לקבוע כי הוא ייעשה בהקדם, וכן מוצע להבהיר (כמו בסעיף 13 לעיל) כי מדובר בעתון יומי.

סעיף 18 הפקודה אינה מסמיכה במפורש את בית המשפט לצוות על עיכוב יציאה מן הארץ,

20. אחרי סעיף 67 לפקודה יבוא:

- 67א. (א) על פי בקשת הכונס הרשמי ובהתחשב בדו"ח הנאמן לפי סעיף 148א, רשאי בית המשפט, אם הוא סבור כי אין בהמשך ניהול פשיטת הרגל כדי להביא תועלת לגושים, לתת הפטר לחייב.
- (ב) הודעה על ההפטר תישלח לכל מי שהגיש תביעת חוב או שצויין כנושה בדו"ח החייב על מצב עסקיו.
- (ג) על הפטר לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 67, 69 ו-226.

"הפטר על-פי בקשת הכונס הרשמי"

21. בסעיף 71 לפקודה —

- (1) אחרי "מותנים" יבוא "במטבע ישראלי או במטבע זה";
- (2) בסופו יבוא "והם יחושבו לפי ערכם במטבע ישראלי ביום מתן הצו".

22. במקום סעיף 75 לפקודה יבוא:

75. כל חוב בסכום קבוע — אף אם זמן פרעונו אינו קבוע — שאין עליו הסכם לשלם ריבית או פיצוי אחר בשל פיגור בתשלום, וביום מתן צו הכינוס כבר עבר זמן פרעונו והוא בר-תביעה בפשיטת רגל, רשאי הנושה לתבוע עליו ריבית או הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה

"ריבית והצמדה"

דברי הסבר

איננה משיבה עליה מפורשות היא לאיזה תאריך יש להמיר את המטבעות הזרים למטבע ישראלי. לענין הישוב הסכום היחסי שיקבל כל נושה, יש השיבות רבה לתאריך האמור, ביוחד בתקופה שבה שוויים היחסי של המטבעות משתנה מדי יום. בפסק דין שניתן לפני שנתיים בע"א 3/77 (פד"י ל"ג (1), עמ' 645), המליץ בית המשפט העליון להסדיר סוגיה זו על דרך החקיקה, וזאת לאחר שדעות חמשת השופטים שיסבו בדיון היו חלוקות: רוב של שלושה פסק שהיום הקובע הוא יום השלום הדיבידנד, ואילו לדעת שני שופטי המיעוט היום הקובע צריך להיות תאריך מתן צו הכינוס. הצעת התיקון בסעיף זה באה בעקבות מה שהציעו שופטי המיעוט בפסק הדין האמור.

סעיף 22. סעיף 75, שמוצע לבטל, כותרתו "הדרכים לתביעת חוב", והוא קובע לאמור:

"75. הוראות התוספת השניה יחולו על דרכי תביעת חובות, על זכות התביעה של נושים מובטחים ואחרים, על הכרת תביעות ודהייתן, ועל ענינים אחרים הנדונים בה."

בדומה להצעה בסעיף 4 לעיל בענין ביטול סעיף 26(ב) לפקודה, מוצע לבטל גם את סעיף 75, וזאת לאור ההצעה שבסעיף 56 להלן, שלפיה הוראות התוספות לפקודה ייכללו בתקנות רגילות שיחליפו אותן, ועד להתלפה יהיה לתוספות מעמד של תקנות רגילות.

סעיף 20 מוצע שבמקרים שבהם סבור הכונס הרשמי כי אין תועלת בהמשכת הליכי פשיטת הרגל, יהא בית המשפט רשאי לתת צו הפטר לחייב על פי בקשת הכונס הרשמי, גם ללא קבלת בקשה כזו מצדו של החייב.

המידע הדרוש לבית המשפט לשם דיון והחלטה בבקשה כאמור, יימסר לו בדו"ח השנתי שעל הנאמן יהא להגיש לו על פי המוצע בסעיף 40 להלן.

סעיף 21 לפקודה קובע מה הם חובות בני תביעה, וזו לשונו:

"71. חוב ותבות קיימים או עתידים, ודאים או מותנים, החלים על החייב ביום מתן צו הכינוס, או שיחולו עליו לפני הפטרו עקב התחייבות מלפני מתן הצו, יהיו חובות בני תביעה בפשיטת רגל."

סעיף 76 לפקודה קובע כי "תביעות שהוכרו לפי פקודה זו ישולמו, בכפוף להוראותיה, בשיעור שווה לפי סכומיהם ובלי כל העדפה".

כאשר חלק מהחובות נקובים במטבע ישראלי וחלקם האחר במטבע זר, יש צורך — לשם ביצוע הסעיף האמור — למצוא מכנה משותף להשוואה בין כל החובות. הדרך הנכונה, במקרה זה, היא להמירם למטבע אחד, ולענינו — למטבע ישראלי. שאלה שהפקודה

ורביבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א—1961<sup>2</sup>, לתקופה שמוזמן הפרעון הקבוע במסמך בכתב ועד לתאריך הצו, ואם לא נקבע זמן פרעון כך — לתקופה שמן היום שבו נמסרה הודעה לחייב, שבה נאמר שידרשו ממנו ריבית או הפרשי הצמדה כאמור מתאריך ההודעה עד לפרעון, ועד לתאריך הצו.

חוב שפרעונו בעתיד

75א. חוב שזמן פרעונו לא הגיע בעת שעשה החייב מעשה פשיטת רגל, רשאי הנושה לתבעו כאילו הוא עומד לפרעון מיד, והוא זכאי לדיבידנדים בשווה לנושים האחרים בניכוי ריבית, הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית, לפי הענין, שיחושבו מיום הכרות הדיבידנדים ועד לזמן שבו היה החוב משתלם בתנאים שלפיהם נוצר.

23. בסעיף 78 לפקודה, בסופו יבוא:

תיקון סעיף 78

"(4) בית המשפט רשאי, אם — מטעמים מיוחדים שיירשמו — מצא זאת לצורך בנסיבות הענין, להורות שלא לתת עדיפות לחובות האמורים בפסקאות (1) ו-(3), כולם או מקצתם."

#### דברי הפבר

(ג) הסכום הנקוב בפסקת משנה (א) ישתנה כל שנה ב־1 באפריל לפי שיעור התנודות של השכר הממוצע כמשמעותו בחוק הביטוח;

(ד) שר העבודה והרווחה יפרסם ברשומות הודעה בדבר השינויים בסכום הנקוב בפסקת משנה (א) שיחולו מכוח פסקאות משנה (ב) ו-(ג), בעיגול לעשרת השקלים הקרובים;

(2) סכום שפושט הרגל ניכה במקור משכר העבודה על פי פקודת מס הכנסה ולא שילם לפקיד השומה;

(3) החובות המפורטים להלן, והם יהיו שווים זה לזה במעלה וישולמו במלואם, ואם אין בנכסיו של פושט הרגל כדי תשלום מלא לכולם יופחתו התשלומים בשיעור שווה:

(א) תשלומי חובה שהגיעו מאת פושט הרגל ביום שניתן צו הכינוס והוא נתחייב בהם, או שזמן פרעונם הגיע, תוך 12 החודשים שקדמו לאותו יום; "תשלומי חובה", לענין זה — מסים עירוניים, מסים של מועצות מקומיות ותרומות שהן בבחינת מסים המוטלות על פי פקודת העדות הדתיות (ארגון);

(ב) מסים המשתלמים לאוצר המדינה שנושמו והוטלו על פושט הרגל

עם זאת, מוצע כי הוראותיהן של תקנות 25 ו-26 שבתוספת השניה יועתקו משם לפקודה עצמה, וזאת משום שהן קובעות את הזכות לתבוע ריבית והפרשי הצמדה כתוספת לתביעת החוב עצמו — זכות שאין להניח את קביעתה לתקנות בלבד.

סעיף 23 וזה נוסחו של סעיף 78 לפקודה:

"דין קדימה

78. לחובות המפורטים להלן יהיה בחלוקת נכסיו של פושט רגל דין קדימה לכל שאר החובות לפי סדר עדיפות זה:

(1) (א) שכר עבודה כמשמעותו בחוק הגנת השכר, התשי"ח—1958, שמגיע לעובד בעד התקופה שלפני הגשתה של בקשת פשיטת הרגל, ובלבד שסך-כל השכר שיש לו דין קדימה לא יעלה על 2,820 שקלים;

(ב) אם לאחר תחילתה של שנת כספים חל פיצוי, יוגדל הסכום הנקוב בפסקת משנה (א), בשיעור הפיצוי מיום תחילת הפיצוי; ההגדלה האמורה תעמוד בתקפה עד 31 במרס שלאחריה; לענין זה, "פיצוי" ו"שיעור הפיצוי" — כמש- מעותם בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ז—1968 (להלן — חוק הביטוח);

2 ס"ח התשכ"א, עמ' 192; התשל"ט, עמ' 28.

## 24. בסעיף 85 לפקודה, בסופו יבוא :

"(4) נכסים שבבעלותו או בהחזקתו של בן זוג, זולת אם שוכנע בית המשפט שמקורם איננו בהכנסותיו, בעסקיו או ביצירת חובותיו של פושט הרגל בכל צורה שהיא."

## 25. במקום סעיף 86 לפקודה יבוא :

86. נכסי פושט הרגל לא יכללו —

"נכסים שאינם בני חלוקה"

- (1) נכסים שפושט הרגל מחזיק בהם כנאמן;
- (2) צרכי אוכל כדי מחיית החייב ובני משפחתו הגרים עמו, לתקופה של שלושים יום;
- (3) חפצי לבוש, מיטות, כלי מיטה, כלי אוכל, כלי מטבח וכלי בית אחרים שהם צרכים היוניים לחייב ולבני משפחתו הגרים עמו;
- (4) דברים הדרושים כתשמישי קדושה לחייב ולבני משפחתו הגרים עמו;

## דברי הסבר

לסתירה אם יוכח לבית המשפט כי מקור הרכוש אינו תלוי בשום צורה בהכנסותיו, בעסקיו או ביצירת חובותיו של פושט הרגל.

סעיף 25 86 לפקודה, שענינו נכסים שאינם בני חלוקה, קובע לאמור :

86. נכסי פושט הרגל לא יכללו —

- (1) נכסים שפושט הרגל מחזיק בהם כנאמן;
- (2) חפצי לבוש, מיטות, כלי מיטה וכלי בישול הנוצרים לחייב ולמשפחתו, ספרים, כלי עבודה, מכשירים וכלי קיבול הנוצרים למדע, לאמנות, למלאכה או למשלח היד של החייב, שערך כולם אינו עולה על שני שקלים;

(3) אם פושט הרגל הוא איכר :

(א) מחיית שלושה חדשים, לו ולכל התלויים בו או שכל פרנסתם עליו, וזרעים כדי זריעת שטח האדמה שהוא עובד אותה כרגיל;

(ב) צמד שוורים, פרדות או חמורים, לפי ברירת פושט הרגל, ומספוא להם כדי שלושה חדשים;

(ג) אדמה במידה הדרושה, לדעת בית המשפט, לקיומם של פושט הרגל וכל התלויים בו או שכל פרנסתם עליו."

עד 31 במרס האחרון שלפני יום מתן צו הכינוס וסך כולם אינו עולה על השומה של שנה אחת, ומסים אחרים המשתלמים לאוצר המדינה שפושט הרגל נתחייב בהם, או שזמן פרעונם הגיע, במשך 12 החדשים שקדמו לאותו יום;

(ג) דמי שכירות של שנה אחת, לכל היותר, שלפני יום מתן ההכרזה, המגיעים למשכיר בעד בתים וקרקעות ששכר פושט הרגל;

(ד) כל כסף המגיע בעד פיגורים במילוי צווי מזונות שבית משפט מוסמך נתנם או מציאם לפועל."

מפאת ריבוי החובות המועדפים ומיעוט הכספים העומים דים לחלוקה, קורה לעתים שלאחר תשלום החובות המועדפים לא נותר סכום של ממש לחלוקה בין הנושים הרגילים, בהם גם גותני שירותים ובעלי מלאכה זעירים.

מוצע כי בית המשפט, אם ימצא זאת לצורך בנסיי בות הענין, יוכל שלא להת עדיפות לחובות המנויים בסעיף 78, כולם או חלקם, למעט חוב המהווה סכום שפושט הרגל כמעביד ניכה משכר עובדיו על פי פקודה מס הכנסה ולא העבירו לתועלתו.

סעיף 24 מוצע לקבוע חוקה כי רכוש הנמצא בבעלות בן זוג של פושט הרגל או בהחזקתו הוא רכוש של החייב, ובתור שכזה ניתן לתפיסה ולמימוש לצורך פרעון חובותיו של פושט הרגל. חוקה זו ניתנת

(5) מכונות שהחייב עובד בהן בעצמו, כלים, מכשירים ומיטל-טלין אחרים, וכן בעלי חיים, שבלעדיהם אין החייב יכול לקיים את מקצועו, מלאכתו, משלח ידו או עבודתו שהם מקור פרנסתו ופרנסת בני משפחתו, ובלבד ששוויים אינו עולה על סכום שנקבע;

(6) אם החייב נכה — כלים, מכשירים, מכונות, מיטלטלין אחרים ובעלי חיים, הנחוצים לו בגלל נכותו.

26. בסעיף 93 לפקודה, המלים "המחייב בתשלום סכום העולה על שני שקלים" — תיקון סעיף 93 יימחק.

27. בסעיף 96 לפקודה, סעיף קטן (ד) — בטל.

28. בסעיף 98 לפקודה, בסעיף קטן (א), אחרי "שערב לחובו" יבוא: "או מתוך אילוץ או בהשאה שלא כדין מצד אותו נושה או מטעמו", ובמקום "שלושה חדשים" יבוא "ששה חדשים".

#### דברי הסבר

(ג) "הענקה", לענין סעיף זה — לרבות כל העברה, אך למעט הענקה —

- (1) בשל נישואין ולפניהם;
- (2) לטובת קונה או משעבד בתום לב ובתמורה בת-ערך;
- (3) לאשת המעניק או לילדו או לטור-בתם, של נכס שהגיע למעניק אחרי נישואיו בזכות אשתו.
- (ד) סעיף זה לא יחול על ניהול עובונו של אדם חזל פרעון בידי בית המשפט לפי סימן ב' של פרק ז'.

הוראות סעיף זה אינן חלות כיום על עובונו של גפטר כאשר העובון הוא שהוכרז פושט רגל. מוצע להשוות גם לענין זה — כמו בסעיף 9 לעיל — את הדין בעובון לזה שבפשיטת רגל בחיים.

סעיף 28 בסעיף 98, שענינו ביטול העדפות, קובע סעיף קטן (א) לאמור:

"(א) מי שאינו יכול לפרוע מכספו את חובותיו כשמגיע זמן פרעונם, וכדי לתת עדיפות לנושה פלוני או למי שערב לחובו הוא מעביר נכס או משעבדו, או משלם כסף, או נוטל על עצמו התחייבות, או נוקט הליך משפטי או נכנע לו, לטובת הנושה או נאמנו, ועל סמך בקשת פשיטת רגל שהוגשה תוך שלושה חדשים מיום שעשה כן הוכרז פושט רגל, יראו את מעשהו כמעשה מרמה ויהיה בטל כלפי הנאמן."

מוצע שהעברת רכוש ממושט רגל, שהשיג נושה שלא

מוצע להתאים הוראות סעיף זה, שחוקק בשנת 1936, למציאות של היום ולהוסיף הוראות לענין נכסי פושט רגל נכה.

סעיף 26 הרישה של סעיף 93, שמוצע לתקנה, קובעת לאמור:

"נמכרו טובין של חייב בהוצאה לפועל, מכוח פסק דין המחייב בתשלום סכום העולה על שני שקלים, או שולם סכום כסף כדי למנוע מכירה, ינכה המוציא לפועל את דמי ההוצאה לפועל מדמי המכר או מהכסף ששולם ויעכב בידו את היתרה ארבעה עשר ימים;"

מוצע שהוראה זו תחול בכל מקרה שבו ניתן פסק דין, ללא הגבלה לענין הסכום שנפסק.

סעיף 27 סעיף 96 לפקודה ענינו "ביטול הענקות", והוא מורה לאמור:

"96. (א) העניק אדם נכסים ונעשה פושט רגל לפני שעברו שנתיים מיום ההענקה, ההענקה בטלה כלפי הנאמן.

(ב) העניק אדם נכסים ונעשה פושט רגל אחרי שעברו שנתיים ולפני שעברו עשר שנים מיום ההענקה, ההענקה בטלה כלפי הנאמן, אם לא הוכיחו התובעים מכוח ההענקה כי בזמן שנעשתה ההענקה היה המעניק כשר-פרעון של כל חובותיו בלי להיזקק לנכס הכלול בהענקה וכי משנעשתה ההענקה עברה זכות המעניק באותו נכס לנאמן על ההענקה.

- ביטול סעיף 110 29. סעיף 110 לפקודה — בטל.
- החלפת סעיף 111 30. במקום סעיף 111 לפקודה יבוא:
111. היה פושט הרגל זכאי למשכורת, לשכר, לגמלה, לפיצויים או להכנסה אחרת, רשאי בית המשפט לתת מפעם לפעם, לבקשת הנאמן, צו שייראה לו צודק, להעביר לנאמן תשלומים אלה או חלקם.
- תיקון סעיף 112 31. בסעיף 112 לפקודה, במקום "סעיפים 110 או 111" יבוא "סעיף 111".
- תיקון סעיף 115 32. בסעיף 115 לפקודה —
- (1) בסעיף קטן (א), בפסקה (2), בסופה יבוא "שלא נפרעו במלואם";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה המתחילה במלה "ובלבד" יבוא "כל ויתור כאמור טעון אישור בית-המשפט".
- ביטול סעיף 117 33. סעיף 117 לפקודה — בטל.

#### דברי הסבר

בקבלת הסכמתו של מנכ"ל המשרד הממשלתי שבו עובד פושט הרגל לניכוי הובותיו משכרו.

**סעיף 31** התיקון המוצע הוא טכני ונובע מהצעת סעיף 30.

**סעיף 32** לפסקה (1): סעיף 115 דן בענין ויתור על נכסים מכבידים וכולל בין נכסים אלה "מניות או סטוק של חברות". מוצע להבהיר שמניות "מכבידות" יכולות להיות רק כאלה שטרם נפרעו במלואן.

לפסקה (2): סעיף 115(ב) מורה לאמור:

"(ב) היה בין נכסי פושט הרגל נכס מכביד, רשאי הנאמן, בכפוף להוראות סעיפים 116 עד 122, לוותר עליו בכתב תחום בידו, אף אם השתדל למכרו או החזיק בו או נהג בו מנהג בעלים, ובלבד שיעשה כן תוך שנים עשר חדשים לאחר המינוי הראשון — או לאחר שנודע לו על הנכס המכביד אם לא נודע בהודש הראשון לאחר המינוי — או תוך תקופה ארוכה מזו שהתיר בית המשפט".

מוצע שלא להגביל את התקופה שבה יוכל הנאמן לוותר על הנכס המכביד, ולעומת זאת מוצע שכל ויתור יהיה כפוף לאישור בית המשפט.

**סעיפים 33 עד 35** קע"ז, סעיף 120 — "צו הקניה לאחר ויתור", וסעיף 121 — "ויתור של הכונס", והם מורים לאמור:

"117. (א) לא יוכל נאמן לוותר על שכירות

כדין תוך גביית חובו בדרכי כפיה או פיתוי, תשווה להעדפת נושה במרמה ותהיה גם היא בטלה כלפי הנאמן. כמו כן מוצע להאריך את התקופה הנדונה בסעיף זה משלושה לששה חדשים.

**סעיפים 29 ו-30** סעיפים 110 ו-111 לפקודה קובעים:

"ר"ן שבר עובד המדינה שפשט את הרגל

110. (א) היה פושט הרגל עובד המדינה, או קצין בצבא-הגנה לישראל, או מועסק בדרך אחרת בשירות המדינה, יקבל הנאמן לחלוקה בין הנושים חלק ממשכורתו או משכרו של פושט הרגל כפי שיוורה בית המשפט.

(ב) צו לפי סעיף זה יינתן לפי בקשת הנאמן ובהסכמת המנהל הכללי של המשרד שמתקציבו משתלמים המשכורת או השכר; לפני מתן הצו יתקשר בית המשפט עם המנהל הכללי בדבר סכום התשלום לנאמן ובדבר מועדו ודרכו, ויקבל את הסכמתו בכתב לתנאי התשלום.

ר"ן הכנסה אחרת של פושט רגל

111. היה פושט הרגל מקבל משכורת או הכנסה שלא כאמור בסעיף 110, או היה זכאי לשכר מופחת, לגמלה או לפיצויים מאת המדינה, יתן בית המשפט, מפעם לפעם ולבקשת הנאמן, צו שייראה לו צודק, לשלם לנאמן תשלומים אלה או חלקם, על מנת שישתמש בהם בדרך שיוורה בית המשפט.

מוצע שמעמדו של פושט רגל שהוא עובד מדינה ישווה לזה של כל פושט רגל אחר, ונאת על ידי ביטול הצורך

(1) בסעיף קטן (ב), אחרי "דיבידנד" יבוא "ראשון";

(2) סעיפים קטנים (ג) עד (ה) — בטלים.

## דברי הסבר

אדם שקיבל עליו — בין אישית ובין כבא" כוח, בין לבדו ובין יחד עם פושט הרגל — לקיים את חיובי השוכר לפי השכירות, כשהיא נקיה מכל זכות, שעבוד או זיקה שיצר בה פושט הרגל.

121. הכונס הרשמי שפועל כנאמן, מהמת שהנאמן שוחרר, הועבר, התפטר או נפטר, רשאי לוותר על נכס שאפשר לוותר עליו לפי סעיפים 115 עד 120, אף על פי שעבר הזמן שנקבע בהם לוותר, אולם רשאי הוא להפעיל סמכות זו רק תוך שנים עשר חדשים לאחר שנעשה נאמן כאמור, או לאחר שנודע לו על קיום הנכס, הכל לפי המאוחר.

מוצע לבטל את ההבחנה בין חוזה שכירות מכביד לבין רכוש מכביד אחר, הן לענין ויתורו של הנאמן בפשיטת רגל עליהם והן לענין צו הקגאה לאדם הזכאי לנכס. כמו כן מוצע שלענין ויתורו יחולו על הכונס הרשמי בשמשו כנאמן אותן ההוראות החלות על כל נאמן אחר.

סעיף 36 וזה נוסחו של סעיף 130 לפקודה:

## "הכרזה וחלוקה של דיבידנדים

130. (א) הנאמן חייב, במהירות סבירה, להכריז על דיבידנדים ולחלקם בין הנושים שתביעתם הוכרה, ובלבד שיעכב תחת ידו סכומים שיהיו נחוצים לכיסוי הוצאות הגיהול והוצאות אחרות.

(ב) לפני שיכריז על דיבידנד יפרסם הנאמן ברשומות, בדרך שנקבעה, הודעה על כוונתו לעשות כן, וכך ישלח על כך מראש הודעה סבירה לכל נושה שצויין בדו"ח פושט הרגל ולא תבע את תובו.

(ג) הדיבידנד הראשון יוכרז ויחולק תוך ארבעה חדשים לאחר אסיפת הנושים הראשונה, זולת אם הביא הנאמן נימוק להנחת דעתה של ועדת הבקורת שיש לדחות את ההכרזה לתאריך אחר.

מקרקעין אלא ברשות בית המשפט או במקרים שנקבעו בתקנות.

(ב) בית המשפט בבואו ליתן רשות לפי סעיף זה רשאי לדרוש שיינתנו הודעות לאנשים מעוניינים, להתנות את מתן הרשות, וליתן צווים בדבר הקבועות שבמושכר ובדבר שיפוצי השוכר ועניינים אחרים הנובעים מן השכירות, הכל כפי שיראה.

120. (א) לפי בקשת אדם התובע מכוח זיקה שיש לו בנכס מכביד שהנאמן ויתר עליו או מכוח חבות שחב לענין נכס כאמור ולא הופטר ממנה לפי פקודה זו, רשאי בית המשפט, לאחר ששמע את כל מי שמצא לנכון להקנות או למסור את הנכס לאדם הזכאי לו, או למי שראה בית המשפט למסרו לו כפיצוי על חבות כאמור, או לנאמן בשבילו, הכל בתנאים שיראה.

(ב) ניתן צו הקניה כאמור, יוקנה הנכס המפורש בו לאדם הנקוב בשמו לענין זה, ללא צורך בהעברה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), אם היה הנכס מסוג שכירות מקרקעין לא יתן בית המשפט צו הקניה לטובת אדם התובע מכוח פושט הרגל בחזקת שוכר משנה, אלא בתנאים שלפיהם יהא האדם כפוף להכרזות ולחיובים שפושט הרגל היה כפוף להם לפי השכירות לגבי הנכס ביום שהוגשה בקשת פשיטת הרגל, או אם ראה בית המשפט לנכון, בכפוף להכרזות ולחיובים שהיו חלים עליו אילו הועברה לו השכירות באותו יום, ובשני המקרים, כשהדבר מתחייב לפי הענין, כאילו אין בה יותר מהנכס הנדון בצו ההקניה.

(ד) שוכר משנה המסרב לקבל צו הקניה בתנאים כאמור בסעיף קטן (ג) יאבד כל זיקה בנכס וכל זכות שעבוד בו; אם אין שום אדם התובע מכוח פושט הרגל מוכן לקבל צו הקניה בתנאים כאמור, רשאי בית המשפט להקנות את הזכות והזיקה של פושט הרגל בנכס לכל

37. בסעיף 138 לפקודה, במקום סעיף קטן (ד) יבוא:  
 "ד) השר רשאי למנות משנה וסגן או סגנים לכונס הרשמי ולקבוע את סמכויותיהם."
38. בסעיף 139 לפקודה, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:  
 "ה) הכונס הרשמי יהיה צד לכל הליך שיתנהל בבית המשפט לפי פקודה זו."
39. סעיפים 145 ו-146 לפקודה — בטלים.
40. אחרי סעיף 148 לפקודה יבוא:  
 148א. (א) לפחות אחת לשנה ידווח הנאמן לבית המשפט על מהלך גיהול פשיטת הרגל.  
 (ב) בית המשפט יקים דיון בדו"ח הנאמן ויזמן אליו את החייב ואת הכונס הרשמי."

#### דבריי הסבר

מוצע לעגן בחוק את זכותו וחובתו להיות צד בכל הליך המתנהל בבית המשפט בענין פשיטת רגל.

סעיף 39 (1) סעיף 145 מורה בדבר מינוי נאמן בידי הנושים לכשנתפנתה משרתו של נאמן מן קודם. מוצע לבטל סעיף זה משום שהוראותיו נכללות בסעיף 171(ד) המוצע (ראה סעיף 46 להלן).

(2) בעקבות המוצע בסעיף 14 לעיל, שבו מוצע שההכרעה בהליכי פשיטת רגל תהיה בידי בית המשפט ולא בידי הנושים, מוצע לבטל את סעיף 146 לפקודה, הקובע את עדיפות החלטת האסיפה הכללית על פני החלטת ועדת הבקורת, והמורה לאמור:

"146. בניהול נכסיו של פושט הרגל ובחלוקתם בין נושיו יתחשב הנאמן בהוראות של הנושים בהחלטה באסיפה כללית ובהוראות של ועדת הבקורת, ובמקרה של סתירה בין הוראות האסיפה הכללית לבין הוראות ועדת הבקורת ינהגו לפי הוראות האסיפה הכללית, והכל בכפוף להוראות פקודה זו."

סעיף 40 כדי למנוע התמשכות הליכים של פשיטת רגל עקב הוסר פעילות או הונחה מצד הנאמן או הנושים — תופעה שהיא שכיתה בעיקר במקרים שבהם נראים הסיכויים לגביית החובות כקלר שים — מוצע לחייב את הנאמן להגיש לבית המשפט דו"ח שנתי על מצב פשיטת הרגל. במהלך הדיון בדו"ח יהיה בית המשפט מוסמך לשחרר את פושט הרגל, אם ימצא זאת לנכון, אף ללא בקשה פורמלית לכך מצדו של החייב (ראה ההצעה בסעיף 20 לעיל — הוספת סעיף 67א בדבר מתן הפטר, לפי בקשת הכונס הרשמי).

(ד) הדיבידנדים שלאחר הראשון יוכרוזו ויחולקו בפרקי זמן שלא יארכו משהו חודשים, וזאת אם היה נימוק מספיק שלא לעשות כן.

(ה) משהכריז הנאמן על דיבידנד ישלח לכל נושה שתביעתו הוכרה הודעה על סכום הדיבידנד ועל המועד והדרך שבהם ישולם, והצהרה, בטופס שנקבע, על פרטי הנכסים של פושט הרגל."

מוצע לוותר על הצורך בפרסום ברשימות של כל דיבידנד, ולחייב את הנאמן לפרסם כך רק לגבי דיבידנד ראשון. כמובן מוצע לבטל את ההוראה, שבמציאות אין עומדים בה, לענין פרקי הזמן המקסימי מליים שבהם יש לחלק כל דיבידנד.

מוצע גם לוותר על הצורך לשלוח לכל נושה הודעה מוקדמת על התשלום, ולהסתפק במשלוח התשלום עצמו, בצירוף מכתב הסבר, כפי שהדבר מבוצע למעשה גם היום.

סעיף 37 סעיף 138(ד) לפקודה, שמוצע להחליפו, קובע לאמור:

"ד) רשאי השר לפי בקשת כונס רשמי למנות בצו אדם ראוי להיות סגנו ולפעול מטעמו במשך הזמן הנקוב בצו."

מוצע להסמיק את השר למנות לכונס הרשמי גם משנה וגם סגנים, וזאת בלי שהמינוי יהיה מוגבל בזמן.

סעיף 38 מכיון שהכונס הרשמי ממלא תפקיד מרכזי בפיקוח על פושטי הרגל והנאמנים עליהם,



41. (א) במקום סעיפים 152 עד 154 לפקודה יבוא:

"שכר הנאמן"

152. (א) נתמנה כנאמן אדם זולת הכונס הרשמי, יקבל משכורת או שכר אחר, כפי שיורה בית המשפט על פי כללים שקבע השר; נתמנו כמה נאמנים — יהולק השכר ביניהם ביחס שיקבע בית המשפט.

(ב) השר, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע שתלק משכרו של נאמן ישולם מאוצר המדינה.

(ג) השר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע כללים בדבר שכרו והוצאותיו של נאמן שיש לשלמם לפי סעיף קטן (א).

(ב) בכל מקום בסימן ג' של פרק ה' לפקודה, במקום "גמול" יבוא "שכר".

42. במקום סעיף 158 לפקודה יבוא:

"רשימת נושים"

158. לפי דרישתו של נושה יספק לו הנאמן וישלח לו בדואר רשימה של הנושים, המראה את החוב המגיע לכל אחד מהם; הוצאות עריכת הרשימה ומשלוחה יחולו על הנושה המבקש.

#### דברי הסבר

נכסי פושט הרגל הוצאות סבירות שהכ בהן אגב הליכי פשיטת הרגל, כפי שיאשרו הנושים בהסכמת ועדת הבקורת או הכונס הרשמי.

#### אישור הסדרים בדבר הגמול

154. לא יקבל נאמן, בשום נסיבות, ממושט הרגל או מעורך דין, מכרוז או מכל אדם אחר המועסק בפשיטת הרגל, מתנה או גמול, או תמורה או טובת הנאה כספיות או אחרות, חוץ מן הגמול שקבעו הנושים ושמשתלם מן הנכסים, ולא יותר על שום חלק מגמולו, כנאמן, כמנהל או ככונס רשמי, לטובת פושט הרגל, עורך דין או אדם אחר המועסק בפשיטת הרגל, ולא יעשה שום הסדר שלפיו יקבל סכום כאמור או יותר עליו.

סעיף 42 סעיף 158 לפקודה ענינו רשימת נושים, והוא קובע לאמור:

"158. לפי דרישתו של נושה יספק לו הנאמן או הכונס הרשמי וישלח לו בדואר רשימה של הנושים, המראה את החוב המגיע לכל אחד מהם, ויהיה זכאי לדרוש בעד הרשימה 0.25 אגורה חדשה לכל 150 מלים, בתוספת דמי המשלוח בדואר."

מוצע להטיל את חובת עריכת הרשימה ומשלוחה על הנאמן בלבד, ולחייב את הנושה בהוצאותיו, תוך השמטת סכום ההוצאות הקבוע בסעיף.

סעיף 41 בעקבות ההצעה שבסעיף 14 לעיל, שההכרעה בדבר מינוי הנאמן תהיה בידי בית המשפט על פי כללים שקבע השר, מציע שגם ענין שכרו של הנאמן ייקבע בדרך דומה. וזו לשונם של סעיפים 152, 153 ו-154 לפקודה, שמוצע לבטלם:

#### "גמול הנאמן"

152. (א) מינו הנושים אדם להיות נאמן על נכסיו של חייב, כל גמול שיקבל יקבעו הנושים בהחלטה רגילה או ועדת הבקורת אם החליטו כך הנושים.

(ב) הגמול ישולם בצורת עמלה או תאחוז; חלק מהגמול ישולם בהתחשב בסכום שמימש הנאמן, לאחר ניכוי סכומים ששולמו לנושים מובטחים על פי ערובותיהם, וחלק בהתחשב בסכום הדיבידנד שחולק.

(ג) בהחלטה על הגמול יפורשו ההוצאות הכלולות בו, והנושים ונכסי פושט הרגל לא יחזרו בשל ההוצאות שפורשו.

(ד) הסתייגו מהחלטה רבע מהנושים לפי מספרם או לפי ערך התביעות, או שכנע פושט הרגל את הכונס הרשמי שהגמול גבוה ללא צורך, יקבע בית המשפט, לפי בקשת הכונס, את גובה הגמול.

הוצאות לנאמן הפועל ללא גמול

153. לנאמן הפועל ללא גמול ישולמו מתוך

- ביטול סעיף 161 43. סעיף 161 לפקודה — בטל.
- תיקון סעיף 166 44. בסעיף 166 לפקודה —
- (1) במקום סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יבוא:
- "(א) על כל נאמן לשלוח לכונס הרשמי דו"ח על הכספים שקיבל ושילם בתור נאמן, וכן דו"ח כללי על מהלך גיהול הליכי פשיטת הרגל.
- (ב) הדו"חות ייערכו בטפסים שנקבעו ויוגשו בזמנים שנקבעו, אך לא פחות מאחת לכל שנה";
- (2) סעיף קטן (ה) — בטל.
- תיקון סעיף 170 45. בסעיף 170 לפקודה, סעיף קטן (א) — בטל, והסימון "(ב)" — ימחק.
- החלפת סעיף 171 46. במקום סעיף 171 לפקודה יבוא:
- "התפטרות נאמן והעברתו 171. (א) נאמן רשאי להתפטר מרצונו.
- (ב) ניתן צו כינוס נגד נאמן — בטל מינויו.
- (ג) על פי בקשת הנושים או הכונס הרשמי רשאי בית המשפט להעביר נאמן מכהונתו באחת מאלה:
- (1) הנאמן התנהג שלא כראוי או אינו ממלא את תפקידיו לפי פקודה זו והתקנות על פיה;

#### דברי הסבר

שהכונס הורה עליו, במועדים שנקבעו אך לא פחות מפעמיים בשנה במשך כהונתו, דין וחשבו על תקבוליו ותשלומיו כנאמן.

(ב) הדין והשבון יהיה בטופס שנקבע, ייערן בשני עתקים, ויאומת בתצהיר בנוסח שנקבע.

(2) מוצע לבטל את סעיף קטן (ה) בסעיף 166 המחייב את הכונס הרשמי להדפיס את הדו"ח השנה ולשלחו לכל נושה.

**סעיף 45** הוראת סעיף 170(א), הקובעת כי "שחרורו של נאמן שלא מחמת התפטרות או העבר מכהונה, כוחו ככוח העברה, ומאותה שעה הכונס הרשמי יהיה לנאמן" — כלולה בסעיף הבא, ועל כן מוצע לבטלה.

**סעיף 46** סעיף 171, שמוצע להחליפו, ענינו "העבר נאמן" והוא קובע לאמור:

"171. (א) נאמן שניתן נגדו צו כינוס יפג בכך את משרתו כנאמן.

(ב) הנושים שמינו נאמן רשאים להעבירו מכהונה בהחלטה רגילה באסיפתם שנועדה לש כך ושניתנה עליה הודעה שבעה ימים מראש ורשאים הם, באותה אסיפה או בכל אסיפה

**סעיפים 43 ו-44** חובה לשלוח לכונס הרשמי דו"ח שנתי על הליכי פשיטת הרגל, וסעיף 166 מחייב את הנאמן להמציא לכונס דו"ח שנתי בדבר התקבולים והתשלומים. מוצע לאחד את ההוראות לגבי שני הדו"חות האמורים.

סעיף 161 לפקודה, שמוצע לבטלו, קובע לאמור:

"דו"ח שנתי על ההליכים 161. (א) הנאמן יעביר לכונס הרשמי, במידים שנקבעו ולא פחות מאחת לשנה — כל עוד פשיטת הרגל נמשכת, דין וחשבון לפי הטופס שנקבע ובפרטים שנקבעו, על ההליכים בפשיטת הרגל עד לתאריך הסיכום.

(ב) הכונס הרשמי יביא לכך שייבדקו הדו"חות שהועברו לו, וידרוש מהנאמן להסביר כל מעשה שלא כשורה, הזנתה או מחלל הנראים לו בדו"חות או בחשבונותיו או בדרך אחרת, ורשאי הוא לדרוש מהנאמן לשפות כל הפסד שנגרם לנכסי פושט הרגל מחמת המעשה, ההזנתה או המחלל."

ואילו סעיפים קטנים (א) ו-(ב) בסעיף 166 לפקודה, שמוצע להחליפם, מורים כך:

"(א) כל נאמן ישלח לכונס הרשמי או למי

- (2) הנאמן היה עורך-דין וחברותו בלשכת עורכי הדין פקעה או הושעתה, או שהיה רואה חשבון ותוקף רשיונו כרואה חשבון בוטל או הופסק;
- (3) הנאמן אינו מוכשר למלא תפקידיו מחמת מחלה או היעדרות ממושכת;
- (4) קיימות נסיבות המקשות על הנאמן לפעול לטובת הנושים בלי פניות;
- (5) טובת הנושים מחייבת העברת הנאמן מתפקידו.
- (ד) נתפנתה משרתו של נאמן, ימנה בית המשפט נאמן אחר במקומו, ועד שיתמנה ישמש הכונס הרשמי כנאמן.

47. בסעיף 183 לפקודה, בסעיף קטן (א), במקום "על המישה שקלים" יבוא "על אלף שקלים או על סכום אחר שנקבע".

48. סעיף 203 לפקודה — בטל.

היקון סעיף 183

ביטול סעיף 203

#### דברי הסבר

סעיף 47 לפקודה ענינו סייגים לערעור על צווים בהליכי פשיטת רגל, וזו לשונו:

"183. (א) ערעור על צו שניתן בהסכמה, או צו להוצאות בלבד, או צו בדבר נכסים שלפי הנראה מן התליכים אין הערך הנדון בהם עולה על המישה שקלים, לא יוגש אלא ברשותו של בית המשפט שמערערים עליו או של בית המשפט שלערעור.

(ב) אין ערעור על שבית המשפט לא הפעיל סמכות שבשיקול דעת, אלא אם הוגשה בקשה לבית המשפט להפעיל את הסמכות הוא סירב."

מוצע שצו הנוגע לנכסים שערכם אינו עולה על אלף שקלים יהא ניתן לערעור ברשות בלבד. כמו כן מוצע שהשר יוכל לשנות בתקנות את הסכום המינימלי האמור.

סעיף 48 לפקודה קובע "הוראות מיוחדות לענין חייב מוסלמי", לאמור:

"203. (א) היה החייב מוסלמי, יגיש הנושה המבקש את בקשתו לבית הדין השרעי המנהל את העזבון; שוכנע הקאדי כי היה בחובו של הנושה כדי להסמיך עליו בקשת פשיטת רגל לפי פקודה זו אילו היה החייב בחיים וכי העזבון הוא חדל פרעון, יעביר את גיהול העזבון לבית המשפט המוסמך לעניני פשיטת רגל, ודינו של צו ההעברה כדין צו גיהול.

(ב) הועבר גיהול העזבון של חייב מוסלמי

שלאחר מכן, למנות אדם אחר למשרה שנתפנתה כאמור.

(ג) הכונס הרשמי רשאי להעביר מכהונתו נאמן שמינוהו נושים, אם ראה כי נתקיימה אחת הנסיבות המפורטות להלן, אולם אם הנושים, בהחלטה רגילה, הביעו אי הסכמה להעברתו, רשאים הנאמן או הנושים לערער על ההעברה לבית המשפט; ואלה הנסיבות:

(1) הנאמן התנהג שלא כראוי, או אינו ממלא את תפקידיו לפי פקודה זו והתקנות לפיה;

(2) הנאמנות נמשכת ללא צורך בלי יתרון צפוי לנושים;

(3) הנאמן אינו מוכשר למלא תפקידיו, מחמת מחלת נפש, מחלה ממושכת או היעדרות ממושכת;

(4) קשריו עם פושט הרגל או עם נכסיו או עם נושה פלוני עלולים להקשות עליו לפעול בלי פניות לטובת הנושים דרך כלל;

(5) התנהגות שלא כראוי בכל ענין אחר."

בעקבות האמור בסעיף 14 לעיל, מוצע גם כאן שההכרעה בדבר פיתורי הנאמן תהיה בידי בית המשפט, אם כי בית המשפט פועל על פי יוזמת הנושים או הכונס הרשמי. כמו כן מוצע להוסיף הוראות מיוחדות לענין פיתורי נאמן שהוא עורך-דין או רואה-חשבון והוראה כללית למקרה שקיימות נסיבות המקשות על הנאמן לפעול לטובת כלל הנושים בלי פניות.

- תיקון סעיף 207 49. בסעיף 207, במקום "וריבית" יבוא "הריבית וההצמדה".
- תיקון סעיף 216 50. בסעיף 216 לפקודה —
- (1) בפסקה (4), המלים "שערכו שקל אחד לפחות" — יימחקו;
- (2) בפסקה (5), המלים "שערכו שקל אחד לפחות" — יימחקו.
- תיקון סעיף 218 51. בסעיף 218 לפקודה, בפסקה (1), במקום "של שקל אחד" יבוא "בסך כולל של חמש מאות שקלים".

### דברי הסבר

העודף ליורשים או לנציג האישי החוקי של עובון החייב שנפטר, או ייעשה בו כפי שיוורה בית המשפט.

מוצע להתאים הוראת סעיף זה לזו שבסעיף 81 לפקודה (כפי שתוקן בחוק פסיקת ריבית (תיקון מס' 3), התשל"ט-1978), הקובעת לאמור:

81א. יתרה שנשארה לאחר תשלום כל החובות תשמש לתשלום ריבית בשיעור הקבוע לענין זה לפי חוק הריבית (שינוי שיעורים), התשל"ג-1972, או הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, כפי שיקבע הנאמן, החל מיום מתן צו הכינוס, על כל החובות שנתבעו בפשיטת הרגל.

**סעיפים** הסעיפים הנדונים בהצעות תיקון אלה 50 ו-54 ענינם "עבירות פשיטת רגל", והתיקונים המוצעים בהם באים כדי לעדכן את הסכומים הגזורים בהם עקב ירידת ערך הכסף ולהתאימם לערכם הריאלי. כמו כן מוצע — לגבי סעיפים 220(ג) ו-221(ג) — לבטל את הצורך הקיים כיום בקבלת צו מבית המשפט לשם הגשת כתב אישום נגד חייב הנאשם בעבירה לפי סעיפים 220 או 221 לפקודה.

וזו לשונם של הסעיפים שמוצע לתקנם:

"216. מי שעשה אחד המעשים או המחדלים האמורים להלן, לאחר שהוכרו פושט רגל או לאחר שניתן צו כינוס על נכסיו, דינו — מאסר ארבע שנים:

(4) אחרי שהוגשה בקשת פשיטת רגל מטעמו או נגדו, או תוך שנים עשר חדשים לפני שהוגשה, העלים חלק מנכסיו שערכו שקל אחד לפחות, או חוב המגיע לו או ממנו;

(5) אחרי שהוגשה בקשת פשיטת רגל מטעמו או נגדו, או תוך שנים עשר חדשים לפני שהוגשה, סילק במרמה כל חלק מנכסיו שערכו שקל אחד לפחות; "

שנפטר לבית המשפט המוסמך לעניני פשיטת רגל, ישלם בית המשפט לבית הדין השרעי כל עודף שישאר בתום הליכי פשיטת הרגל, על אף כל הוראה אחרת בפקודה זו.

על פי סעיף זה מוסמך כיום בית דין שרעי המטפל בניהול עובון להחליט — על פי בקשה המוגשת לו — אם יש לנהל את העובון לפי דיני פשיטת רגל. מוצע לבטל הוראה זו ולהשוות, לענין זה, את מעמדם של בתי הדין השרעיים למעמדם של יתר בתי הדין הדתיים במדינה, שלגביהם קובעות הוראותיו של סעיף 202 לפקודה, וזו לשונו:

"צו ניהול עובון בפשיטת רגל

202. (א) נפטר חייב והיה לנושהו חוב שניתן להסמיך עליו בקשת פשיטת רגל נגד החייב אילו היה בחיים, רשאי הוא להגיש לבית המשפט בקשה לצו שעל פיו ינהל עובונו של החייב לפי דיני פשיטת רגל (להלן בסימן זה — צו ניהול).

(ב) נמסרה לנציג החוקי של החייב הודעה על הבקשה, והוכח לבית המשפט קיומו של החוב, ולא ראה אפשרות סבירה שיהיה בעובון כדי סילוק חובותיו של הנפטר, רשאי הוא ליתן צו ניהול; הובא לפניו טעם שלא ליתן את הצו, רשאי הוא לדחות את הבקשה ורשאי הוא להטיל על המבקש את הוצאות המשיב.

(ג) הוגשה בקשה לפי סעיף זה לאחר שהתחילו הליכים בבית משפט או בבית דין דתי בדבר ניהול עובונו של החייב, רשאי בית המשפט, אם ראה שאין בעובון כדי תשלום חובותיו, לצוות על העברת הענין אליו, ודינו של צו ההעברה כדין צו ניהול."

**סעיף 49** סעיף 207 לפקודה ענינו "עודף העובון" שנוהל בפשיטת רגל, והוא קובע לאמור:

"207. נשאר עודף בידי הכונס הרשמי או הנאמן, אחרי ששולמו במלואם כל החובות המגיעים מהחייב, יחד עם הוצאות הניהול וריבית כפי שנקבע בפקודה זו למקרה פשיטת רגל, ישולם

- (1) בסעיף קטן (ב), בפסקה (1), במקום "עשרה שקלים" יבוא "חמשת אלפים שקלים או על סכום אחר שנקבע";
- (2) סעיף קטן (ג) — בטל.

## דברי הסבר

חשבון כיאות בכל אותו זמן ובזמן שהיה עוסק כאמור בין היום שבו הוגשה הבקשה ובין היום שבו ניתן צו הכינוס, או לא שמר את כל פנקסי החשבון שניהל כאמור, יאשם בעבירה.

(ב) לא יורשע אדם בעבירה לפי סעיף קטן (א) אם נתקיימה בו אחת מאלה:

- (1) חבוייתו הבלתי מובטחת ביום שבו ניתן צו הכינוס לא עלו על עשרה שקלים;
- (2) מעולם לא הוכרו לפניו כן פושט רגל ולא הגיע לידי פשרה או הסדר עם נושיו, וחבוייתו כאמור לא עלו על חמשים שקלים;
- (3) הוכיח כי בנסיבות עסקו או מסחרו היה המחולל בתום לב וניתן להסבר סביר.

(ג) לא יועמד אדם לדין לפי סעיף זה אלא בצו בית המשפט.

(ד) לענין סעיף זה יראו אדם כמי שלא ניהל פנקסי חשבון כיאות, אם לא ניהל אותם ככל הנחויץ להראות או להסביר את עסקאותיו ואת מצבו הכספי בעסקו או במסחרו, ובכלל זה פנקסים שיש בהם רישומים יום יום בפירוט מספיק של כל המוזמנים שנתקבלו והמוזמנים ששולמו, ואם בעסק או במסחר היו כרוכות עסקאות בטובין — סיכומים של ספירת מצאי שנתיות, ובטובין שנמכרו שלא בקמעונות לצרכן — גם רישום כל הטובין שנמכרו ושנקנו בפירוט מספיק של קוניהם ומוכריהם כדי זיהוי הטובין, הקונים והמוכרים.

## בריחה עם נכסים

222. מי שהוכרו פושט רגל או שניתן צו כינוס על נכסיו, ואחרי שהוגשה בקשת פשיטת רגל מטעמו או נגדו או תוך ששה חודשים לפני כן עזב את ישראל ולקח עמו, או גיסה או עשה הכנות לעזוב את ישראל ולקחת עמו, כל חלק מנכסיו בסכום של שני שקלים לפחות שהיה צריך לפי הדין להתחלק בין נושיו, דינו — מאסר שלוש שנים, והוא אם לא הוכיח כי לא היתה לו כוונה לרמות.

218. פושט רגל שלא הופטר ועשה אחת מאלה, דינו — מאסר שנה:

- (1) לבדו או ביחד עם אחר השיג אשראי של שקל אחד לפחות, בלי שהודיע לנותנו כי הוא פושט רגל שלא הופטר.

## "הימורים והשקעות מסוכנות"

220. (א) מי שהוכרו פושט רגל או שניתן צו כינוס על נכסיו, וביום מתן הצו עמדו להובחן חובות שהתחייב בהם במהלך עסקו או מסחרו, והוא עשה אחת מאלה, יאשם בעבירה:

- (1) תוך שנתיים לפני שהוגשה בקשת פשיטת הרגל, הגדיל או גרם להגדיל במידה ניכרת את חודל-פרעונו על ידי הימורים או על ידי השקעות נמהרות ומסוכנות, שאין להם כל קשר לעסקו או למסחרו;

(2) בין יום הגשת הבקשה ליום צו הכינוס, הפסיד חלק מנכסיו בהימורים או בהשקעות נמהרות או מסוכנות כאמור;

(3) משנדרש מטעם הכונס הרשמי או הנאמן בכל עת, או מטעם בית המשפט במהלך חקירתו הפומבית, להסביר הפסד ניכר בנכסיו שנגרם תוך השנה שבתחילת לפני יום הגשתה של בקשת פשיטת הרגל, או בין אותו יום ליום מתן צו הכינוס, אינו מסביר באופן מניח את הדעת כיצד נגרם ההפסד.

(ב) בקביעה אם התשקעות היו נמהרות ומסוכנות, יבוא בחשבון מצבו הכספי של הנאשם בשעה שעשה אותן.

(ג) לא יועמד אדם לדין לפי סעיף זה אלא בצו בית המשפט.

## אי-ניהול פנקסי חשבון כיאות

221. (א) פושט רגל או מי שניתן צו כינוס על נכסיו, שהיה עוסק בעסק או במסחר זמן כלשהו תוך השנתיים שבתחילת לפני שהוגשה נגדו בקשת פשיטת הרגל, ולא ניהל פנקסי

- ביטול סעיף 233 .55 סעיף 233 לפקודה — בטל.
- החלפת סעיף 242 .56 במקום סעיף 242 לפקודה יבוא:
- "תקנות 242. (א) השר רשאי להתקין תקנות לביצוע הוראותיה של פקודה זו. (ב) התקנות שבתוספת יראו אותן כתקנות לפי סעיף זה והן יעמדו בתקפן במידה שלא יחוקנו או יבוטלו בתקנות לפי סעיף זה."
- תיקון התוספות .57 (א) בכותרת התוספת הראשונה לפקודה, במקום "(סעיף 26(ב))" יבוא "סעיף 242(ב)".
- (ב) בכותרת התוספת השנייה לפקודה, במקום "(סעיף 75)" יבוא "סעיף 242(ב)".
- (ג) בתוספת השנייה לפקודה, סימנים ר' ו-ו' — בטלים.
- תיקון פקודת החברות .58 בפקודת החברות<sup>3</sup> —
- (1) בסעיף 220א(1), אחרי פסקה (ג) יבוא:
- "(ד) בית המשפט רשאי, אם — מטעמים מיוחדים שיירשמו — מצא זאת לצורך בנסיבות הענין, להורות שלא לתת עדיפות לחובות האמורים בפסקאות (א) ו-(ג), כולם או מקצתם."

#### דברי הסבר

- סעיף 55** סעיף 233 כותרתו "תצהירים", והוא מורה לאמור:
- "233. בכפוף לאמור בתקנות, התצהיר שישתמכו עליו בבית המשפט אפשר לעשותו —
- (1) בארץ — בפני כל שופט, רשם או כנגס רשמי;
- (2) בחוץ לארץ — בפני שופט או אדם אחר המוסמך להשביע במקום מושבו אם יש עם התצהיר אימות של נציג דיפלומטי או קונסולרי ישראלי או של נוסריון ציבורי, בדבר זהותו של השופט או האדם המוסמך כאמור."
- מוצע לבטל את ההוראות הספציפיות לפשיטת רגל לענין קבלתם ואימותם של תצהירים בחוץ לארץ, לאור ההוראות הכלליות הקיימות בנושא זה בסעיף 30 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א—1971.
- סעיפים 56 ו-57** סעיף 242 לפקודה מסמיק את השר "להתקין תקנות לביצוע הוראותיה של פקודה זו, ובמיוחד רשאי הוא לשנות או להחליף את התקנות שבתוספות".
- כפי שזכר כבר בדברי ההסבר בסעיף 4(2) לעיל
- (לגבי סעיף 26(ב) לפקודה), מוצע כי מעמדן המיוחד של התוספות הראשונה והשנייה לפקודה כתוספות יבטל והוא יהיה כזה של תקנות רגילות לכל דבר.
- כמובן מוצע לבטל את סימנים ר' ו-ו' בתוספת השנייה, וזאת במקביל להצעה בסעיף 22 לעיל, שלפיה יועברו הוראותיהם של סימנים אלה לפקודה עצמה.
- סעיף 58** מוצע שמספר תיקונים לפקודה שהוצעו לעיל יוכנסו גם בסעיפים מקבילים בפקודת החברות.
- לפסקה (1):** סעיף 220א(1) לפקודת החברות מקביל לסעיף 78 לפקודת פשיטת הרגל, ולשונם זהה. ראה ציטוט סעיף 78 והסבר לתיקון בדברי ההסבר בסעיף 23 לעיל.
- לפסקה (2):** סעיף 220ג(1) לפקודת החברות מקביל לסעיף 115 לפקודת פשיטת הרגל, שתוקן בסעיף 32 לעיל.
- וזו לשונו של סעיף 220ג(1) שמוצע לתקנו:
- "ייתור על רכוש מטביר
3220. (1) חברה המתפרקת על ידי בית המשפט שחלק מרכושה מצוי בצורת קרקע שרובצים

3 חוקי אי"י, כרך ב', פרק כ"ב, עמ' 155; ע"ר 1939, תוס' 1, עמ' 37.

- (א) ברישה, אחרי "מניות או סטוק בחברות" יבוא "שלא נפרעו במלואם", ובמקום "ובתוך שנים עשר חודש לאחר התחלת הפירוק או בתוך אותה ארכא שיתן לו בית המשפט" יבוא "ובאישור בית המשפט";
- (ב) התנאי המגביל — יימחק;

**דברי הסבר**

שבחכירה אלא על תנאי שיעשה את האדם הנ"ל: —

- (א) כפוף לאותן ההתחייבויות שהחברה היתה כפופה להן עפ"י חוזה החכירה כלפי הרכוש בתחילת הפירוק; או
- (ב) אם יישר הדבר בעיני בית המשפט, כפוף רק לאותן ההתחייבויות שהיו חלות עליו אילו הועבר חוזה החכירה לאותו אדם באותו תאריך.

ועל כל פנים (אם הענין מחייב כך) כאילו לא היה חוזה החכירה כולל אלא את הרכוש הכלול בצו ההקנאה, וכל בעל משכנתא או חוכר-משנה המסרב לקבל צו הקנאה לפי תנאים אלה שוללין ממנו את הזכות להשתתף בכל טובת הנאה ברכוש או בכל בטחון על הרכוש, ואם אין אדם התובע מכוה החברה המוכן לקבל צו על פי תנאים אלה, תהא לבית המשפט הסמכות להקנות את הרכוש ואת טובת ההנאה של החברה כרכוש לכל אדם החייב, בין בעצמו ובין בתור בא כוח מטעם אדם אחר, ובין בעצמו ובין יחד עם החברה, למלא את ההתחייבויות החלות על החוכר לפי חוזה החכירה, והקנאה זו תהא פטורה מכל ההתחייבויות, שעבודים וטובות הנאה שנוצרו ברכוש ע"י החברה.

לפסקה (4): סעיף 242א לפקודת החברות מקביל לסעיף 233 לפקודת פשיטת הרגל שבסעיף 55 לעיל מוצע לבטלו.

וזו לשונו של סעיף 242א לפקודת החברות, שאף אותו מוצע לבטל:

"כיצד נשבעין על הצהרה בשבועה

242א. בהתחשב עם התקנות הכלליות, הרי כל הצהרה בשבועה שדרוש להשבע עליה על פי הוראות הפקודה הזאת או לשמה, מותר לקבל שבועה עליה בפני כל שופט, רושם בית המשפט או שופט שלום, מקבל נכסים או, כשהאדם נמצא בחוץ לארץ — בפני שופט שלום או אדם אחר המוסמך להטיל שבועות בארץ שהוא מתגורר בה, בתנאי שיאושר כשופט שלום או כמוסמך להטיל שבועות מטעם ציר או שגריר בריטי, או מטעם

עליה תנאים מעיקים, או בצורת מניות או סטוק בחברות, או בצורת חחים שאין בהם ריוח או בצורת כל רכוש אחר שאינו ברימכירה או שאינו ברימכירה על נקלה, מחמת שהוא מחייב את בעליו במילוי איוו פעולה מכבידה או בתשלום כל סכום כסף, הרי, ברשות בית המשפט ובתת חשב עם הוראות סעיף זה, רשאי מפרק החברה, בכתב חתום על ידו ובתוך שנים עשר חודש לאחר התחלת הפירוק או בתוך אותה ארכא שיתן לו בית המשפט, לותר על הרכוש אף על פי שהתאמץ למכור אותו או שקיבל אותו לרשותו או שעשה בו כל פעולה אחרת המקנה בעלות: בתנאי שאם בתוך חודש ימים לאחר התחלת הפירוק לא נודע לו למפרק דבר מציאותו של רכוש כזה, יכול הוא להשתמש בסמכות היתור על הרכוש, הניתנת לו בסעיף זה, בכל עת שהיא בתוך שנים עשר חודש לאחר שנודע לו על כך או בתוך אותה ארכא שיתן לו בית המשפט."

לפסקה (3): סעיף 220ג(6) לפקודת החברות מקביל לסעיף 120 לפקודת פשיטת הרגל, שבסעיף 34 לעיל מוצע למחוק בו את סעיפים קטנים (ג) ו-(ד). לסעיפים קטנים אלה מקביל התנאי של סעיף 220ג(6) שמוצע למחוק אף אותו. וזו לשונו של סעיף קטן (6):

"(6) על יסוד בקשה מכל אדם התובע טובת הנאה בכל רכוש שויתרו עליו או שהוא חייב בהתחייבות שלא נתקיימה עפ"י פקודה זו לגבי כל רכוש שויתרו עליו, רשאי בית המשפט לאחר שישמע את טענותיהם של אותם אנשים כפי שימצא לנכון, ליתן צו המקנה את הבעלות על אותו רכוש למי שזכאי בו או המעבירו לרשותו או המוסרו למי שמידת הצדק מחייבת למסרו לו בתורת פיצויים בשל אותה התחייבות כאמור לעיל, או לאיזה נאמן בשמו הוא ובאותם התנאים שייראו בעיני בית המשפט, ומשניתן צו-הקנאה כזה עובר הרכוש הכלול בצו לידי האדם הנזכר בו לשם כך בלי שיהא צורך בשום העברה למטרה זו: —

בתנאי שאם הרכוש שמוותרים עליו הוא רכוש חכור, לא יתן בית המשפט צו-הקנאה לזכותו של כל אדם התובע מכוהה של החברה, בין בתור חוכר-משנה ובין בתור מלווה עפ"י משכנתא

(3) בסעיף 220ג(6), התנאי המגביל — יימחק;

(4) סעיף 242 א — בטל.

#### דברי הסבר

או פרוי-קונסול בריטי וסוכן קונסוליה בריטית  
המשמש בתפקידיו בכל מקום בחו"ל, או מטעם  
גוטריין ציבורי."

מנהל עניני הצירות או מזכיר הצירות המשמש  
בתפקידיו בכל ארץ נכריה ומטעם כל קונסול-  
כללי בריטי, קונסול, סגן-קונסול, מ"מ קונסול